

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Adversvs Omnia Catabaptistarvm Prava Dogmata Heinrychi Bullingeri lib. IIII

Bullinger, Heinrich

Tigvri, 1535

VD16 B 9759

Fideles dicuntur qui fidem profitentur

urn:nbn:de:hbz:466:1-35433

Ostendam ergo. Actorum s. sic legitur quum Sa-
 maritæ credidissent Philippo Euangelizanti de regno
 dei, deq; nomine Iesu Christi, baptizabatur uiri simul
 ac mulieres. Tunc Simon & ipse credidit, & bapti-
 zatus adhaesit Philippo. SIMON. Credidit id Fideles di-
 est fidem ore confessus est & se credere dixit. IO cuntur qui
 IADA. Hoc est quod dixi, fidem & credulita- fidem profi-
 tem latius patere, neq; in tam arctum concludi, quod tentur.
 tu ipse iam mecum fateris, scripturae autoritate coa-
 ctus. Sed quero ex te, cur baptizauit eum Philippus,
 quum non uere crederet? an non supra dixisti baptis-
 mum nemini dandū quam qui credat? & baptismum
 signum esse praecedentis fidei? SIMON. Quo-
 niam cum caeteris se credere in Christum dixit, non in-
 cor uidet Philippus sed confessione oris contentus, pro-
 nunciat & baptizat. IOIADA. Sic loquens-
 dum erat, & fateri quod solus deus cor intuetur, &
 quod nos externa confessione contenti esse debemus,
 & super hanc confessionem baptizare. Quandoqui-
 dem ergo pater infantis fidem ore confitetur, & se in
 Christum Iesum credere dicit: ad haec deum credit
 deum suum esse et seminis sui, hoc est, dicit se hoc cre-
 dere, eaq; causa infantem suum ad baptismum adfer-
 re, par est ut uerbis eius credamus, etiamsi de uerbis
 patris aliquando dubitamus, scimus tamen filium non
 portare patris iniquitatem, & quod carnalis genera-

tio huc nihil facit, sed quod filij dei sunt & uocabuntur, quod hoc electionis est liberae, et promissionis gratuita. Quis enim ignorat Ezechiam fidelem regem ex malo parēte esse æditum? Sed nihil fuit hoc fraudi Ezechiae, quemadmodū nec Esau utilitatis aliquid consequitur quod ex bono parente natus est. Manet ergo electio dei libera. SIMON. Quid si puer baptizandus ex electis non esset? An non præstaret tandem baptizari hominem, quum uideremus eum ex electis esse? Qui enim electi nō sunt, dei non sunt: qui dei non sunt, non debent baptizari. IOIADA.

Quando ergo baptizares eum qui uespere tandem in uineam uenit? quando latronem in cruce? Hoc pacto nemo baptizaretur, & aboleretur baptisimus. Electio enim dei nobis non semper nata est: quin quod dei solius est nobis arrogaremus. Solus enim deus corda scrutatur, & solus scit qui sint electi. Taceo quod nec sic hypocritas cauere possemus. Nam Simon magus fidem simulauit (ex qua uos catabaptistae electionem iudicatis) nec tamen fuit electus. Hoc idem ceteri facere possent, qui iam adulti sunt. Sed dic mihi Ismaël & Esau electi fuerunt an non? SIMON.

Electi non erant. IOIADA. Fuerunt ne quum adhuc infantes erant in populum dei recensiti an non? SIMON. Ignoro. IOIADA.

Sed hoc te scire conueniebat, quandoquidem huiusmodi

iusmodi tractas negotia. Quod ex populo dei fuerint, ex circumcissione probō. Circumcisi erant dei præcepto, circumcissio signū erat populi dei, filij ergo sunt dei, & de populo dei etiam infantes, etiam si non sint electi. Electos non esse ex sequēti uita manifestum fit.

SIMON. Darem tibi ut de populo dei essent, inter fideles censere non possum. IOIADA.

Ergo qui de populo dei sunt, fideles non sunt?

SIMON. Adulti fideles sunt: infantes non item, fidem enim profiteri non possunt. IOIADA.

Eandem semper canitis cantilenam. An non iam dudum audis pueros etiam si fateri fidem non possunt, inter fideles tamen esse accensos? Aut deus adultorum tantum deus est? & non etiam puerorum? An pro adultis duntaxat passus est Christus, non etiam pro pueris?

SIMON. Passus est pro expiatione omnium peccatorum totius mundi. IOIADA.

Pueri ne habent peccata? SIMON. Originale peccatum habent. IOIADA. Quandoquidem ergo Paulus per Christum instauratū dicit quid per Adam erat collapsum, nec adulti tantum uerum etiam pueri in Adam perditī sunt, consequitur et pueros per Christum instauratos esse. Si restituti sunt pueri per Christum, dei sunt, & signari debent signo populi dei. Baptismus est signum populi dei: ergo pueri sunt baptizādi. SIMON. Proba baptismum

esse signum populi dei. IOIADA. Probo id
 uestra ipsorum confessione. Vos enim dicitis baptis-
 mum fidelium esse signum. Probo deinde Petri uerbis
 Acto. 10. qui sic dicit: Quis prohibere potest, quo mi-
 nus aqua baptizentur hi qui spiritum sanctum accepe-
 runt, sicut & nos? SIMON. Sed pueri non re-
 ceperunt spiritum sanctum. IOIADA. Spiritum
 sanctum recipere hic est, testimonium accipere,
 quod is sit dei qui eum accipit, & quod idem à deo
 sit purgatus. Hoc ex cap. 10. 11. & 15. Actorum. Pue-
 ri sunt à deo purgati & mundati, spiritum ergo dei
 habent. Si spiritum dei habent, dei sunt, & debetur il-
 lis baptismus: ut ex ueteri & nouo testamento iam sa-
 tis est probatum. SIMON. Si Christus diceret,
 Istorum est regnum cœlorum, facile tibi accederem,
 sed talium dicit, non istorum, Marci 10. IOIADA.

Sed hic tibi consyderandum, inter res compara-
 tas similitudinem esse quandam. Non possum dicere:
 Si uis saluus fieri, facito ut Iudas. Nã Iudas saluus non
 est, sed damnatus. Quod si pueri dei non essent, nec
 ipsorum regnum cœlorum, non dixisset dominus: Si
 uultis intrare regnum cœlorum, necesse est ut fiat
 quemadmodum pueri isti. Quum ergo talium dicit,
 indicat tales esse pueros, quales uelit esse omnes qui
 sunt dei. SIMON. Præstaret apertis testimo-
 nijs scripturæ probare, quod pueri spiritum dei habe-
 rent.

rent. IOIADA. Quibus argumentis probari tibi oportet quæ clara sunt? Sed audi, clarius quiddam dicam. Paulus dicit Roma, 8. Qui spiritum dei non habet non est eius. Ex quo consequitur, quod is qui dei est, spiritum dei habet. Pueri sunt dei, ergo spiritum dei habent. Si spiritum dei habent, iure sunt baptisandi. Dicit enim Petrus: Quis prohibere potest quominus baptizentur hi qui spiritum dei receperunt?

SIMON. Nihil contendo, miror tamen tam diserte positum esse, Docete baptisantes. Deinde Petrum baptizasse eos, qui uerbum libenter receperunt. Sic Philippum præfectum reginæ Candaces. IOIADA. Quæ tu adducis & loca & exempla, de adultis intelligenda sunt non de infantibus. Misit enim Christus discipulos suos ut prædicarent euangelium non pueris, sed adultis qui usu rationis essent præditi. Neque nos docemus quod pueri in istis locis sint baptisandi, ubi euangelium nunquam est prædicatum. Vbi uero dei uerbum et sacrosanctum euangelium prædicatum iam est, perque fidem receptum, non dubium est simul doceri & credi pueros esse dei, adeoque dei uoluntatem esse ut pueri qui dei sunt baptismo consignentur, & sic deo ueluti adducantur. Non ergo excluduntur ex populo dei, sed intra populum dei sunt accessi. Aut dic tu mihi Simon utrum maius est, Baptismus ne an doctrina? SIMON. Doctrina potior est ba-

ptismo. IOIADA. Doctrina quæ est? SIMON. Sacrosanctum Euangeliū. Dicit enim Marcus: *Ite & prædicate euangelium omni creature.* Sic Matthæus: *Docete eos seruare quæcunq; præcepi uobis.* IOIADA. An ergo hoc euangelium docet pueros dei non esse? SIMON. Nequaquam, alioqui durius & inclementius esset lege. IOIADA. Num præcepit Christus, ut pueros tanquam reiectitios deprædicarent? SIMON. Minime, sed discipulos potius increpuit, qui adducentes pueros arcebant. IOIADA. Ex his sic colligo, Quandoquidem in uerbis Christi (docete baptizate) doctrina præstantior est & maior, neq; tamen pueri ab ea arcentur, sed potius adducuntur, cõsequitur eos nec in minori, nempe in baptismo, arceri, sed potius adduci debere. Fitq; manifestum, mandatum hoc Christi à nobis stare potius quàm à uobis. SIMON. Ex hoc consequens esset infantes qui sine baptismo decedunt, damnatos haudquaquam esse. IOIADA. Plane consequitur, sed & hoc simul consequitur te ueritate esse conuictum teq; id agere, ut aliò ducas me uerbis tuis, ne te fortius stringā. SIMON. Fateor me nihil posse cõtra tam manifestā ueritatē. Sed de infantib. hoc adduxi ut me et in ista re doceas. IOIADA. Iustificatio & salus multominus alligata est elementis externis q̄ olim in lege, Heb. 9. *Infans*

fans ergo non in hoc baptizatur ut per baptismum, id est, per aquæ ablutionē externā dei fiat: sed in hoc baptizatur, id est, cōsignatur quod prius est dei per gratiā et promissionē. Proinde si moriatur antequā aqua baptismi affunditur, nihilominus dei sunt, seruanturq; ex gratia & promissione dei ut foederis per expurgationem Iesu Christi quam in cruce fecit pro uniuerso mortalium genere. In uniuersitate autem generis humani non solum adulti, sed & pueri includuntur.

SIMON. Hoc pacto baptismo nihil erit opus. Si enim puer prius dei est, quid ergo facit aqua? Ex quo & hoc sequitur baptismum nudam aquam esse.

IOIADA. Castius de sacramentis loquendum est Simon. Nemo fidelium sic elementis & rebus externis alligatur, ut hæc, si in necessitate omittantur, damnare eum possint, nam hunc emundauit sanguis Iesu Christi. Necessitatem uoco, ut dum puer decedit ante baptismum: aut dum quis ad fidem conuersus, mox (antequam baptizari possit) ad supplicium mortis rapitur, quod in ecclesia nascenti persfrequēs erat. Huic enim crux loco baptismi est. Vnde & sanguinis baptismus apud ueteres. Hæc tametsi ita habent, nullus tamen institutum à Christo ordinem negligit aut contemnit, ut baptismum (modo habere eum possit) contemnat. Quod si baptismum recipere (dum possit) contemnit, non Christianus est, sed Iuliani & Porphy

rii discipulus. Nam si nihil prodesset baptismus, non instituisset eum Christus. Augusta sunt sancta & utilia quaecumq; nobis dedit Christus. Baptismus ergo nobis non solum utilis est, sed & summe necessarius.

Deinde hoc quoq; addimus, Baptismum (quod ad materiam attinet) aquam esse, neq; tamen ob hoc contemnendum & abijciendum, aut ut fontis aquam existimandam. Nam aqua pars duntaxat est & signum quoddam. Actio uero tota magnum mysterium continet & uenerandum sacramentū. Quare à sanctis expurgatio uocatur, & peccatorum remissio: item regeneratio, & si quid est eiusmodi. Non quidem quod aqua uim habeat expurgandi aut regenerandi. Nam si sic, & Simon ille Samaritanus et Iudas & Hymeneus & Phyletus, ceteriq; falsi fratres & hypocritæ mandati & regenerati fuissent, aqua enim baptismi abluerant. Hos uero non purgatos intus sed scelere commaculatos, non dei sed diaboli filios fuisse constat. Quum igitur diuina hæc & spiritalia baptismis tribuuntur, non baptismis, quatenus aqua est, tribuuntur, sed uniuersæ actioni, quæ fidem ministri, ecclesiæ, & baptisati, deinde & gratiam, electionem, promissionemq; dei complectitur. Ei ergo præcipue tribuitur, quod per affusionem aquæ significatur. SIMON. Quid ergo significatur? IOIADA. Quod baptisatus populi sit dei, et quod is intus per gratiam spiritus sancti

Sancti (aquam salutarem) mundetur, & per Christi sanguinem abluatur, nouæq; uitæ initiatur, quemadmodum aqua foris sordes corporis abluit et emundat.

SIMON. Recte. Quandoquidem uero tam augusta sunt & sacrosancta mysteria baptismi, dic quæso cur dantur infantibus qui tam excellentium rerum capaces nondum sunt? IOIADA. An non & circumcisio olim magnum erat sacramentum, signum populi dei, & initiatio in ueram fidem, & innocentiam? Deuter. 10. Hierem. 4. Roma. 2. 4. Adhuc tamen pueris dabatur, qui longe post in lege dei erudiebantur, Deut. 5. Cur nos non idem faceremus? cur infantes nostros non signo fidei consignaremus recent natos, & adultos in euangelij cognitionem induceremus? Hinc apud ueteres confirmatio nata est, earum scilicet rerum, quæ in baptismo erant inchoatæ. Producebantur pueri, interrogabatur de fide, de oratione deq; reliquis, atq; in his erudiebantur & firmabantur. Vnde et hi, qui pueros ad baptismum ferunt, testes sunt, puerum adductum è Christianis parentibus natum esse, suo parentumq; nomine signum populi dei infanti dari postulant, hinc quoq; nomen uernacula sortiti, uocantur enim gOTTen & gÖTTinen quod puerum deo adducant & dei esse testentur, pollicentes interim se hinc puero doctores (si res postulet) in fide & moribus præstituros.

Si quæris iam quibus scripturis hæc firmentur, analogiam ceremoniarum ueteris legis adducimus, nempe circumcisionis: perinde enim ut in circumcisione pueri domino adducebantur, sic legimus in Euangelio pueros Christo esse adductos. SIMON. Sino hæc iam, & ad priora reuertor. Dixisti (si recte memini) ijs in locis ubi Christus nondum est prædicatus docendos esse homines, tum demum baptisandos. IOIADA. Sic res habet, nec aliter (quod tute nosti) fieri potest: si quis hodie in Græciam ueniret ubi Turca regnat, & illic uellet baptizare antequam docuisset, an non is & oleum & operam perderet? Quum enim nondum docti essent, quid baptismus esset aut quid significaret? nemo baptismum neque reciperet, neque infantibus dari permetteret. SIMON. An ergo Iudæi non norunt deum esse deum ipsorum & etiam puerorum suorum? IOIADA. Norunt, & ob hoc infantes circumciderunt. SIMON. Quid ergo prædicatione opus fuit apud gentem Iudaicam quæ iam olim deum norat? quum non statim baptismum initiabant pueros Christo? IOIADA. Contra circumcisionem baptismum prædicabant apostoli: Iudæi mordicus hærebant circumcisioni. Longa ergo prædicatione opus erat apud Iudæos, ut intelligerent baptismum loco circumcisionis fore. SIMON.

Hæc uos (ut cata baptistæ dicunt) sine scripturis docetis.

etis. IOIADA. Baptismum loco circumcissionis uenisse facile intelligerent, si usum paulo attenderent. In baptismo enim perinde ut in circumcissione nomen imponitur infantibus. Sic Luca 2. Sed hæc parum ponderis apud uos habent. Ad Acta ergo apostolica, nostra referimus, 10. 11. 15. Col. 2. Paulus enim illic consolatur fideles ex gentibus ne doleant se non esse circumcisos, circumcissionem fidelium baptismū esse.

SIMON. Sed clare & disertis uerbis de ea circumcissione loquitur quæ fit sine manibus renouationem mentis & interioris hominis intelligens.

IOIADA. Nec de alia nos loquimur, sed interim iudaicam subindicat circumcissionem, quæ in genitali membro, cultro lapideo, & manibus fiebat. Circumcisos uos dico ò Colossenses & circumcissionem habetis, non quidem illam quæ manibus fit, sed loco illius circumcissionis corporalis & externæ, Christi circumcissionem habetis, baptismum scilicet. Nam ut circumcissione adfectuum amputatio significabatur: sic per intinctionem, in aqua baptismi factam, expurgatio peccati suffiguratur. Hunc esse genuinū huius loci sensum, ex ipsius Pauli uerbis probabo. In Christo (inquit) estis completi, qui est caput omnis principatus ac potestatis, per quem & circumcisi estis circumcissione quæ fit sine manibus, dū exuistis corpus peccatorum carnis per circumcissionem Christi, conse-

pulti simul cum illo per baptismum, in quo simul cum illo resurrexistis per fidem operationis dei, qui excitauit illum ex mortuis. Cōfer iam huc caput 6. ad Ro. & baptismum dictum esse circumcissionem Christi, adeoq; baptismum loco circumcissionis surrogatum, intelliges. Ex istis sic colligimus. Paruuli apud ueteres sunt circumcisi: baptismus circumcissionis locū occupat: ergo pueri apud nos sunt baptisandi. SIMON.

Quid de octauo die? IOIADA. Non sumus alligati tempori nec loco, sed harum rerum libertas facta est per Christum. Omni ergo ratione subducta, constat baptismum paruulorum ex deo esse, cui dum repugnant catabaptistæ, euāgelio, electioni dei, & fœderi æterno repugnareprehenduntur. Audaces ergo sunt, & fœderis dei uiolatores, perfidi in deum, quum fœdere dei eos excludunt quo in fœdere comprehendit diuina gratia. SIMON. Adhuc non habetis clarum uerbum dei quod pueri sint baptisandi. IOIADA. Hoc non esse testabuntur quæcunq; hactenus disputauimus. Sed esto nihil de hoc expressum in scripturis habeamus: dic tu ubi uos expressum habetis quod pueri non sint baptisandi? SIMON. Docete baptisantes. Item, Veniebāt & confitebantur peccata sua. Item, Qui libenter receperunt sermonem, baptisati sunt. Item, Qui crediderit & baptisatus fuerit, IOIADA. Ad hæc omnia
superius

superius respondi. Sed sic soletis subuersa & diluta
argumenta uestra subinde ab initio repetere. Ad lo=
quendum enim promptissimi estis, sed non parati ut
ueritati cedatis. Sed in tuis omnibus nunquam adhuc
audiui ex scripturis proferri, Pueri nō sunt baptizan=
di. SIMON. Sed ex locis citatis hoc consequi=
tur. IOIADA. Hoc uero præceptum non est,
aut quod uetetur. Ad hæc consequentiæ uestræ falsæ
sunt & sine fundamento. Quod si uos consequentiæ=
rum falsarum nihil pudet, nihil pudebit nos uerarum.
Quum ergo uos clamatis, Vbi scriptura docet pueros
esse baptisandos? Nos rursus clamamus, Vbi uetat scri=
ptura ne baptizentur? Respōdetis Marci ultimo. Nos
uobis opponimus caput 17. Geneseos, 10. Marci, 1.
Cor. 7. Acto, 10. Col. 2. & c. Nostra uero iudicanda
proponimus omnibus pijs. An æquius sit & uero simi=
lius, quod hi pueros, quos sanguine suo lauit Iesus Chri=
stus, fœdere dei excludūt (Quur enim signum fœde=
ris & expurgationis illis negant?) An quod nos doce=
mus pueros dei esse, redemptos à Christo, quos sibi iu=
beat & uelit adduci, adeoq; baptizari. Tu Simon iu=
dica, & responde utrum tibi uideatur uerius? SI=
MON. Si res per se consyderetur, posita uerbo=
rum contentione, uerius & grauius est quod uos di=
citis. Hoc uero mirum est, quod tu baptismum par=
uulorum à temporibus apostolorum deducis, quum

III
TRACT

apostoli pueros non baptizarint. Hic tuam humanitatem adpello, ut producas si quid habes, quidquid ueritate subnixum attuleris, non reijciam sed lubens recipiam. Nam haecenus pleriq; nostrū pædobaptismum à papa introductum putauimus.

BAPTISMVM PARVVLORVM AB
apostolis ad nos usq; durauisse.

IOIADA.

III.
TRACT.

Hoc nemo inficiabitur, à papa & patribus baptismo Christi quaedā esse admista: baptismum parvulorum ab illis coeptum, nemo sanus dicet. Quae ergo addita fuerunt & uerbo dei pugnantia, rursus sunt adempta, ne quis hic negotium facessat. Quod à uobis obijcitur apostolos nunquam baptizasse parvulos, nemo probare potest. Ostendam enim tibi argumenta non leuia, ab apostolis parvulos baptizatos esse, ex quibus facile intelliges pædobaptismum iam inde à temporibus apostolorum in ecclesia Christi durauisse, neq; nuperum esse inuentum pontificis Romani. Primum, ex ui præcepti Christi & doctrinae sic colligimus. Amandauit dominus discipulos suos ut euangelium prædicarent & baptizarent, misit ergo eos ut pueros baptizent. SIMON, Hanc consequentiam nego. IOIADA, Ego uero sic probabo.